

MŪSŲ LIETUVA

O tačiau Lietuva tik atbus gi kada!

NR 23 (1506) SEMANÁRIO - 1977 M. BIRŽELIS - JUNHO 9 D. - 2,00 kr.
K. Iuatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo:SP. Tel. 273-0338

O mes, gyvendami demokratinuose kraštuose ir naudodamiesi visokeriopa laisve, ar keliame pakankamai savo balsą? Ar šaukiame garsiai už tuos, kurių burnos yra užčiauptos?

Nelaukime, kad kiti už mus kalbėtų — kalbėkime ir garsiai šaukime patys. J. S.

T. Ž

LAISVIESIEM LIETUVIAM

1940 birželio 15 okupavusi Lietuvą, Sovietų Sąjunga neleido lietuvių tautai vykdyti savo suvereninių teisių. Vien per pirmuosius okupacijos metus daug tūkstančių Lietuvos piliečių ji įkalino, ištrėmė į Sibirą ar europinės Rusijos šiaurę. Trėmė suaugusius ir senelius, vaikus ir kūdikius, sveikus ir ligonius, moteris ir vyrus.

1944 antrą kartą okupavusi Lietuvą, Sovietų Sąjunga žiauriomis priemonėmis sunaikino ar ištrėmė į Rusijos gilumą sunkiem darbui, badui ir mirčiai daug tūkstančių mūsų tautiečių. Tik mažai daliai leido grįžti Lietuvon.

1975 Sovietų Sąjunga, su 34 kitomis valstybėmis, pasirašė Helsinkio aktą. Šiais metais aktą pasirašiusios valstybės renkasi Belgrade. Pasitikrins, kas ir kaip pasižadėjimus vykdo, kas ir kaip jiems nusikalsta. JAV kongrese yra speciali komisija, kuri renka Sovietų Sąjungos žmogaus teisių pažeidimus. Panašios komisijos veikia Kanadoj, Vakarų Vokietijoj, Didžiojoje Britanijoj ir kitur.

Laisvuose kraštuose gyvenantieji lietuviai! Turim davinį apie savo gimines, draugus, pažįstamus ar net nepažįstamus, kurių asmens, šeimos, tikėjimo, keliavimo ir kitas teises pažeidžia Sovietų Sąjunga. Mūsų teisė ir šventa pareiga tuos davinius, tiksliai ir teisingai surašytus, skubiai įteikti gyvenamų kraštų komisijom ir vyriausybėm. Taip pat juos skubiai siųskim Lietuvos žmogaus teisių komisijai.

Visą medžiagą siųskim šiuo adresu: Dr. D. Krivickas, 5808 King Arthur Way, Glen Dale, Md. 20709. Tel. (301) 262-7164.

(Elta)

Tikinti ir kovojanti Lietuva

Lietuvių tautoje visais laikais religija, kaip augščiausia dvasinė vertybė, buvo glaudžiai susijusi su visomis tautinėmis ir kultūrinėmis apraiškomis. Augšta tikinčiųjų moralė grindė pamatus tautiniam susipratimui bei kultūros klestėjimui. Todėl nenuostabu, kad Lietuvos pavergėjai turi nukreipę visus ginklus ir naudoja visas priemones kovai su religija liaudyje, ypač priaugančiose kartose. Slopindami religiją ir piršdami ateizmą, pavergėjai siekia palaužti lietuvių tautos dvasią. Tapę ateistu, lietuvius nustos branginti savo krikščionišką kultūrą ir neišvengiamai pasiners į vienalytę žmonių masę, vartojančią Lenino kalbą. Šiai kovai okupantas turi galingą aparatą: partiją, valdžios institucijas, miliciją, mokyklas, propagandines leidyklas su tūkstančiais propagandistų. Viso to aparato koordinatorius yra religinių reikalų įgaliotinis, gaunąs iš Maskvos įsakymus ir juos vykdamas be atodairos. Šis aparatas yra pajėgus terorizuoti tikėjimo skleidėjus bei išpažinėjus, naikinti religines apraiškas bei simbolius ir skleisti ateizmą. Stalino laikais vyko žiauri ypač vyskupų ir kunigų naikinimo banga. 1947 m. buvo sušaudytas vysk. V. Borisevičius, 1953 m. Vladimiro kalėjime mirė arkiv. M. Reinys, 1956 m. palaužta sveikata iš lagerių grįžo į Lietuvą arkiv. T. Matulionis ir vysk. Pr. Ramanauskas, kurie neužilgo ir mirė. O kas besuskaitys tuos šimtus kunigų ir pasauliečių, kurie buvo nukankinti kalėjimuose ar lageriuose! Po Stalino mirties režimui kiek sušvelnėjus, okupantas ėmėsi kitokių priemonių. 1954 m. buvo paskelbtas Sov. Sąjungos komunistų partijos CK nutarimas, smerkiant antireliginius užpuolimus bei tikinčiųjų įžeidinėjimus ir raginąs vykdyti kovą prieš religiją ideologinėmis priemonėmis, bet jau po 1958 m. kova prieš religiją vėl buvo suaktyvinta.

* * *

Suaktyvinta kova pažadino ir tikinčiųjų pasipriešinimą iki desperacijos, iš kurios kilo ryžtas aukoti savo gyvybę protestui prieš tautinį ir religinį persekiojimą (R. Kalantos ir kitų susideginimas). Defenzyva, deja, negali lygintis su ateistine ofenzyva materialiniais ištekliais ar fizinės jėgos priemonėmis. Ji tėra tvirta savo moraline jėga. Jos reiškių eilėse svarbiausią vaidmenį atlieka kunigai, kurie nepasidavė patogesnio gyvenimo pažadų gundymams, o pasiliko ištikimi Bažnyčiai ir dvasiško principams, nebijodami teroro, tardymų ir kalėjimo.

Tačiau esminė defenzyvos jėga yra tikinčioji liaudis, kuri kartais nepabūgsta fiziškai pasipriešinti šventovių ar kryžių griovėjams, į šventoves įsiveržusiems ateistų triukšmadariams, net milicininkams. Šalia tos visokeriopos kovos viduje, Lietuvos tikintieji yra padėję daug pastangų pralaužti geležinei uždangai ir informuoti Vakarų pasauliui apie tikrąją padėtį okupuotoje Lietuvoje.

Tačiau pats didžiausias ir ryžtingiausias Lietuvos katalikų žygis informacijos srityje yra "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", pradėta leisti 1972 m. ir pastoviai perduodama į Vakarus.

* * *

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

Nuotrauka J. Tamulaičio

Skautu Aidas

LIEUVIAI PASAULYJE

Sveicarija

SVEICARIJOS LIETUVIAI Vasario 16 jungia su savo metiniu susirinkimu Berne Mišias su Vasario 16-tajai skirtu pamokslu atnašavo kun. dr. J. Juraitis, pabrėždamas didėjanti pasaulio dėmesį žmogaus teisėms, o tuo pačiu ir pavergtiems krastams. Susirinkimui buvo pasirinkta geležinkelio stoties salė. Nuveiktų darbų pranešimą padarė Sveicarijos LB pirm. dr. P. Radvila. Perrinkta ta pati valdyba — pirm. dr. Radvila, sekr. ir išd. Linderienė. Nutarta Sveicarijos Lietuvių Bendruomenę įjungti į sveicarų organizaciją "Glaube in der zweiten Welt" ("Tikėjimas antrajame pasaulyje"), kuri turi savo skyrius V. Vokietijoje ir Austrijoje. Ši organizacija tiria žmogaus teisių, ateizmo ir tikėjimo klausimus komunistų valdomuose kraštuose, yra remiama katalikų ir protestantų bendrijų. Sveicarijos LB įsijungimas nariu į minėtą organizaciją leis tiesiogiai prisidėti prie "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" paskleidimo vokiškai kalbančiose šalyse. Kadangi sekančiais metais Vasario 16 jau bus minima šešiasdešimtmečio ženkle, planuojama ruošti bendrą minėjimą su Sveicarijos latviais, estais ir ukrainiečiais. Tokiu atveju bus susilaukta platesnio sveicarų dėmesio šių keturių tautų laisvės siekiams. Studijuojančiam Brazilijos lietuvių jaunimui paremti surinkta 950 frankų dr. Dargužio iniciatyva. Šešis tautinius lietuvių šokius pašoko J. Stasiulienės vadovaujama grupė, sudaryta iš sveicarų jaunimo. Susirinkimo dalyvius telefonu pasveikino dr. J. Eretas. Sveicarijos lietuvių susibūrimą kultūrinio požiūriu papildė mėgėjų dailininkų A. Pakenytės-Rothenberger tapybos darbų ir dr. A. Kušlio medžio drožinių parodėlė.

Čilė

SOSTINĖS SANTIAGO UNIVERSITETUOSE — valstybiniame ir katalikų profesoriauja du lietuviai — Julius Kakarieka ir Paulius Stelingis. Pirmasis pedagoginį darbą ten dirba jau 25 metus, dėstydamas istoriją. Jo žmona Gertrūda — gimnazijos mokytoja. Trys vyresnieji jų vaikai studijuoja universitete, o dvi jaunesnės mergaitės lanko gimnaziją. Prof. P. Stelingis yra poetas, nevedęs. Jo specialybė — ispanų literatūra.

Urugvajus

BENDRĄ TAUTINIŲ ŠOKIŲ VAKARĄ Montevideo mieste, Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos salėje, surengė Stefos Štenderytės vadovaujamas vietinis "Ažuolynas" ir iš Sao Paulo atvykęs Brazilijos lietuvių ansamblis "Nemunas", vadovaujamas Jono Lukoševičiaus. Daugiausia plojimų susilaukė "Landytinis", kurį atliko "Nemuno" merginos ir "Ažuolyno" vaikinai. Šis šokėjų sukeitimas kaip tik ir pabrėžė sveikintą Urugvajaus ir Brazilijos lietuvių jaunimo bendradarbiavimą.

Vasario 16 minėjimas Venecuelos sostinėje Karakase. Garbės prezidiumas iš kairės: latvių bendruomenės pirm. inž. P. Vanags, estų bendruomenės atstovas Ilmar Island, kun. A. Perkumas, inž. A. Rudis, gen. C. Vethancourt, latvių moterų atstovė ponja Foldats, latvių jaunimo atstovo Foldats vieta, BALFo pirm. M. Rudienė, Venecuelos Lietuvių Bendruomenės pirm. inž. Vl. Venckus

Australija

ANTRAJĄ BALTIEČIŲ JAUNIMO SEMINARĄ Melburno Lietuvių Namuose surengė Australijos Latvių Jaunimo Sąjunga, talkos susilaukusi iš Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos Melburno skyriaus. Gaila, kad seminare nedalyvavo estų jaunimas, organizaciniu požiūriu atsilikęs nuo latvių bei lietuvių. Paskaitas skaitė: Uldis Ozolinis iš Melburno universiteto — "Baltiečių jaunimas ir politinė jo tapatybė", studijas gilinanti bibliotekininė Aldona Juškaitė — "Būti ar nebūti?", taip pat paliesdama tautines baltiečių jaunimo problemas, lingvistikos doktoratą ruošianti Baiba Muzikante — "Kalbos ir kultūros išlaikymo atspindžiai", sociologiją Melburno institute dėstantis Viesturs Karnaps — "Etninės šeimos vaidmuo tautinei tapatybei užtikrinti". Pastarasis vadovavo ir visam seminarui, susilaukusiam 52 dalyvių, kurių didžiąją dalį sudarė latvių jaunimas. Diskusijose buvo išsiaiškintos lietuviškumo ir latviškumo sąvokos, įvairios tautinės apraiškos. Pirmasis baltiečių jaunimo seminaras jau pernai įvyko Adelaidėje. Šį kartą buvo atėjusi eilė Melburnui, o III seminaras vėl bus rengiamas Adelaidėje.

Brazilija

KUN. KAZIMIERAS BĖKŠTA, paruošęs kašaririo indėnų genčiai raišydą, pirmųjų skaitymų knygelę, šiuo metu Manaus miesto institute skaito paskaitų ciklą "Kultūrinė antropologija pastoraciniame darbe". Laisvalaikiu baigia versti kitos kašaragitaro indėnų genties kalbą šv. Morkaus evangeliją. Antroje 1977 m. pusėje jis vėl išvyks dirbti su indėnais prie Venecuelos sienos, kur yra augščiausias Brazilijos kalnas Pico de Neblina. Šio misijonieriaus adresas: Pa. K. Bėkšta, SDB, 69.000 Manaus/AM, Caixa Postal 427, Brazil.

Italija

LIETUVIŲ KALBOS SEMINARUI Domodossolos rosmniečių kolegijoje vadovauja rosmnietis vienuolis Tėvas T. Ereminas. Seminaras įvestas Domodossolos mokytojų ir Milano universiteto studentų pa-

geidavimu, nes lietuvių kalbos kursas yra svarbus būsimiesiems kalbininkams, kurie domisi kalbotyra. Seminaras susilaukė 12 lankytojų, kurių dalis atvyksta net iš Milano. Lietuvis kun. T. Ereminas yra taip susigyvenęs su italais, kad jie jį laiko savo tautiečiu.

Britanija

ŠV. KAZIMIERO MINEJIMĄ Mančesteryje surengė LKV Sąjungos "Ramovė" skyrius, vadovaujamas pirm. K. Murausko, tarusio įvadinį žodį. Paskaitą apie Lietuvos globėją šv. Kazimierą skaitė A. Jaloveckas, nušviesdamas jo nuopelnus bei gyvenimą, primindamas, kad šventoją aureolę Kazimierui suteikė popie-

zius Paulius V 1603 m. Didžiausia šv. Kazimierui skirta šventovė esanti pastatyta Maltos saloje.

Australija

VIKTORIJOS UNIVERSITETŲ ir mokyklų egzaminų valdybos sekr. V. R. C. Brown savo bendraraštyje kovo 10 d. pabrėžė, kad teisę įvesti lietuvių kalbos egzaminus abiturientams iškovojo Petras Sungaila, ALB atstovas ir kalbų mokytojas, 1972 m. įteikęs motyvuotą raštą su pavyzdiniu egzaminų lapu. Vėliau ši teisė buvo gauta ir P. Australijoje. P. Sungailos pavyzdžio dėka į egzaminus su užskaitomis yra įtrauktos jau ir kitos penkios slavų bei baltiečių kalbos.

Pasaulio Lietuvių Dienos

1978 m. pirmąją liepos savaitę Toronte įvyks trys plačios apimties renginiai: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas, dainų šventė ir pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Tiems renginiams organizuoti komitetai, ypač sportininkų, veikia jau ištiesi metai. Turint galvoje, kad viskas vyksta tuo pačiu metu ir toje pačioje vietoje, iškilus reikalas įvykius koordinuoti. Tam tikslui pirmasis posėdis įvyko balandžio 13 d. Toronto Lietuvių Namuose. Posėdyje dalyvavo KLB krašto valdyba su pirm. J. R. Simanavičiumi, Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos vadovybė su pirm. Pr. Bernecku, PLB seimui rengti komiteto pirm. dr. J. Sungaila, KLB kultūros komisijos pirm. E. Kudabienė ir A. Rinkūnas. Sutarta:

1. Apjungiant visas tris šventes (1978 m. liepos 1 — 8 d. d.) pavadinti **Pasaulio Lietuvių Dienomis**.

2. Visus renginius koordinuoja Pasaulio Lietuvių Dienų Komitetas, sudarytas (po du atstovu) iš KLB krašto valdybos,

ŠALFASS, dainų šventės komiteto ir vieno atstovo iš PLB seimo komiteto. Panašia proporcija bus sudarytos komisijos: finansų, programos, informacijos ir kitų sričių. Tą darbą sutiko atlikti KLB krašto valdyba.

3. Pagrindinės aukos ir kitos pajamos sudedamos į vieną sąskaitą, tvarkomą finansų komiteto, bet pajamos už bilietus į dainų šventę eina tiesiai tos šventės komitetui, pajamos už bilietus į sporto žaidynes — žaidynių komitetui. Jeigu aukotojas skiria savo auką specialiai tik vienam kuriam renginiui, tai toji auka į bendrą sąskaitą neina.

4. Programos metmenys yra tokie: Pasaulio Lietuvių Dienos prasidės susipažinimo baliumi, į kurį, tikimasi, atsilankys iki 5000 dalyvių. Dainų šventė įvyks Toronto Maple Leaf Gardens. Viskas baigsis iškilminga vakariene kuriame nors Toronte viešbutyje.

5. Iš bendrųjų lėšų bus išleistas informacinis vadovas, o atskiri renginiai turės savo platesnės apimties leidinius. A. R.

Rytų Europa nerimsta

Helsinkio deklaracija paskatino laisvės sąjūdį — rašo amerikiečių žurnalistas JAV spaudoje

"The Miami Herald" šiemet sausio 30 d. išspausdino Stanley Karnow rašinį, kuriame jis apžvelgia dabartinę būklę R. Europoje, kurioje glūdi ateities pesimizmas. Visų pirma jis cituoja pradinę JAV prez. J. Carterio kalbą pabrėžiančią pagrindines žmogaus teises. Esą amerikiečiai negali būti abejingi laisvei pasaulyje.

Nuo tų minčių autorius perėjo prie klausimo, ar JAV-bės gali kuo nors realiai padėti sovietinio bloko disidentams ir ar remdamos laisvės sąjūdį anapus geležinės uždangos, jos nežadija lūkesčių, kurie neišsipildys? Žvelgdamas į praeitį, autorius primena, kad amerikiečiai savo propaganda prisidėjo prie vengrų sukilimo 1956 m., bet nepadėjo apsiginti nuo sovietinių tankų. Dėlto ir dabartinė JAV vyriausybė, nenorėdama likti abejinga, turinti remti laisvės politiką, bet tokią, kuri nekeltų iluzijų.

Dabartinis nerimas R. Europoje veikia plečiasi, reikalaujamas daugiau laisvės, bet vyriausybės į tai atsako griežtu kietumu. Čekoslovakijoje vyriausybė susirėmė su 300 mokytojų, mokslininkų, kunigų rašytojų ir kitokių profesijų žmonių, kurie pasirašė daugiau laisvių reikalaujantį memorandumą. R. Vokietijoje gyventojai nerimą reiškia kitu būdu: prašydami vizų išvykti į V. Vokietiją. Prašymų paduota apie 100.000. R. Vokietijos vyriausybė uždraudė įteikti tokius prašymus. Lenkijoje nerimsta darbininkai dėl ekonominių sąlygų. Tokio nerimo esą ir Vengrijoje, bet, kaip ir Lenkijos vyriausybė, taip ir vengrų stengiasi laviruoti ir perdaug nespauti di-

Marijos statula Lietuvai

1976 m. lapkričio 28 d. Dubline dovanota Marijos statula Lietuvos katalikams dabar stovi Londono lietuvių Šv. Kazimiero šventovėje šalia didžiojo altoriaus, laukdama tolimesnės kelionės į Aušros Vartus Vilniuje.

Airiai į Lietuvą

Airių grupės vadovas adv. T. C. Gerrard O'Mahoney betgi nenuleido rankų, ieškodamas kitų kelių. Netikėtai iš Sov. Sąjungos ambasados atėjo pasiūlymas minėtai airių katalikų grupei važiuoti į Lietuvą su Marijos statula ir ten įsitinkinti, kad religinis gyvenimas nėra varžomas.

disidentų, kad išvengtų uždangos pasipriešinimo.

To nerimo priežastimi laikytina Helsinkio konferencija. Pradžioje buvo manoma, kad ta konferencija bus bereikšmė, nes sovietai jos nesilaikys, bet išėjo kitaip. Nors sovietai jos nesilaiko, tačiau disidentai, remdami Helsinkio konferenciją, ėmė reikalauti jos vykdymo. Antai, Čekoslovakijos disidentai savo

memorandume cituoja Helsinkio deklaraciją. Taip pat ir R. Vokietijos gyventojai, prašydami išvažiavimo vizų, remiasi ta deklaracija, kuri garantuoja laisvą žmonių judėjimą.

Šis nerimas R. Europoje yra siejamas su numatoma Belgrado konferencija birželio mėnesį. Mat, Belgrado konferencija skirta peržiūrėti, kaip yra vykdoma Helsinkio deklaracija — kas pa-

daryta ir kas ne. Dėlto ši konferencija Sov. Sąjungai ir jos satelitams gali būti labai nemaloni.

Baigdamas rašinį, autorius sako: "Carterio vyriausybė šiuo momentu mažai kuo gali padėti R. Europos laisvės sąjūdžiams, tačiau ji turi būti pasiruošusi vyksti į Belgradą su komunistinės priepaudos faktais ir aiškiai pareikšti, kad politinė laisvė yra vienintelė alternatyva išvengti sprogamui R. Europoje, kurio nenori nei JAV-bės, nei Sov. Sąjunga."

Prieš 35 metus

1941 birželio 23, prasidėjus sukilimui prieš sovietus, išėjo pirmas laikraštis "Į Laisvę"

Š.m. vasario 21-22 d.d. C. C. Centro direktorius adv. T. C. G. O'Mahony sukvieta pasitarimą Londono International Cultural Foundation patalpose. Pasitarime dalyvavo ne tik katalikai — buvo pakviesti ir kitų tikybų atstovai. Iš viso buvo 17 asmenų. Anglijos Lietuvių Katalikų Bendrijai atstovavo S. Kaspars.

Pasitarimo metu buvo prieita išvados, kad reikia rengti maldininkų kelionę per Europą pas Sovietų Sąjungoje esančius krikščionis ir tą žygį pavadinti "World Christian Peace Crusade". Katalikai lankys Marijos šventovės Lietuvoje ir Lenkijoje, evangelikai-protestantai dalyvaus savo tikėjimo brolių bendrose pamaldose minėtose šalyse. Kelionė numatyta autobusais, pradedant nuo Airijos. Data nustatyta — birželio 15 d., kai Belgrade susirinks 35 valstybių užsienio reikalų ministrai persvarstyti Helsinkio baigminio akto.

Šios maldininkų kelionės atstovai vežtų Marijos statulą į Vilnių.

Norėtusi atkreipti Kanados ir JAV lietuvių jaunimo dėmesį į minėtą žygį. Jaunimas, kuris juo domėtusi ar turėtų pasiūly-

mų, prašomas rašyti: Mr. T. C. G. O'Mahony, C. C. Centre, 22 Merrion Square, Dublin, 2, Ireland.

Pasitarimą globojo ir aktyviai dalyvavo ICF viceprezidentė Mrs. Doris Orme. Jos vyras yra Niujorko laikraščio "The News World" leidėjas.

Už žmogaus teises

Dienraštis "Daily Mail" vasario 24 d. paskelbė ilgą informaciją apie naujojo užsienio reikalų min. dr. D. Owen laikyseną mūsų atžvilgiu. Informacija pavadinta stambia antrašte "Owen attacks Russia". Iš jos aiškėja, kad užsienio reikalų min. pareiškė remias JAV prez. J. Carterio užmojų remti žmogaus teisių vykdymą visame pasaulyje, ypač Sov. Sąjungoje. Britanijos užsienio reikalų min. pavedė valstybės ministeriui Goronwy Roberts pateikti Sov. Sąjungos ambasadoriui N. Lunkovui 44 išardytų šeimų atvejus. Pokalbis įvyko užsienio reikalų ministerijoje ir truko 60 minučių. Jis nebuvo lengvas, nes sovietų atstovas tvirtino, kad tai vidaus reikalas, į kurį kita valstybė neturi teisės kištis. Britų atstovas betgi su tuo nesutiko ir pabrėžė, kad tai tarptau-

tinis klausimas, kuris turi būti išspręstas pagal Helsinkio deklaraciją. Jis rėmėsi užsienio reikalų min. dr. D. Owen pareiškimu, jog tai liečia žmogaus teises ir yra rimta problema. Ji esą sėkmingiau sprendžiama diplomatų derybose, negu aštriais žodžiais spaudoje. Sov. Sąjungos atstovas pažadėjo perduoti britų pageidavimus savo vyriausybei.

Minėtų 44 atvejų sąrašas yra dr. Marina Voichanskaja, psichiatrė, tremtinio rašytojo V. Fainbergo žmona, kurios sūnus Miša, 10 m. amžiaus, tebėra laikomas Sov. Sąjungoje 18 mėnesių. Jam išgauti ir kitiems padėti suarytas sambūris Londono "Working Group on Internment of Dissidents in Mental Hospitals." Jis surengė vienos dienos demonstraciją-budėjimą prie Sov. Sąjungos ambasados. Lietuviai ta proga platino Richardo J. Krickaus rašinio "spaudą "Persecution in Lithuania". Kartu su kitomis ta... jie taip pat rinko parašus "Amnesty International" peticijai Jungtinėm Tautom, reikalaujančiai visur respektuoti žmogaus teises.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

TIESA IR GYVENIMAS

Kaip žaloja lietuvių morale

VIDIMANTAS VALATKA

Sio rašinio autorius yra kurį laiką dirbęs sovietiniam Saugumui Lietuvoje, vėliau radęs kelius į laisvąjį pasaulį ir nutraukęs ryšius su Sovietija. Čia spausdiname jo pastabas, paremtas patirtimi. RED.

Iš senesnių žmonių pasakojimų Lietuvoje dažnai tekdavo girdėti ir vėliau pačiam atvykus į Ameriką pastebėti, kad išeivijos lietuviai, atvykę po karo į Ameriką, pasižymi augštesne morale, negu dabar gyvenantieji Lietuvoje. Nenoriu būti teisėju ir smerkti savo vargstančių tautiečių okup. Lietuvoje, bet tik noriu išskirti tai, ką aš pastebėjau begyvendamas Lietuvoje.

Didelę žalą lietuvių dvasiai ir moralei padarė tikėjimo niekinimas, Dievo nepripažinimas. Tai sunaikino artimo meilę, kuri taip reikalinga žmonių santykiuose. Kai dirbau Klaipėdoje baigęs miškų fakultetą želdymo viršininku Klaipėdos geležinkelio distancijoje, mano žinioje buvo nemaža darbininkų. Tiesiog būdavo skaudu klausyti, kai darbininkai skųsdavo vienas kitą ir stengdavosi vienas kitam pakenkti, kad tik galėtų gauti truputį daugiau uždirbti arba kitų netaip jau didelių privilegijų. Skųsdavo vienas kitą visokiais būdais: vienas sakydavo, kad pvz. Jonas yra fašistas, nenkenčia sovietų valdžios, Petras pvz. skųsdavo kitą kokį nors darbininką, kad juo negalima pasitikėti ir t.t. Aiškiai matėsi, kad skundai asmeninio pobūdžio, siekią pakenkti. Tuomet pagalvodavau: kur gi dingo tie žmoniški ryšiai, tie tarpusavio santykiai, kurie anksčiau rišo lietuvius? Kildavo mintis: argi ir laisvų kraštų žmonių santykiai yra tokie, kaip dabartinėje okupuotoje Lietuvoje?

Okupanto politika nuteikti kaimyną prieš kaimyną, sūnų prieš tėvą, draugą prieš draugą davė labai liūdningus rezultatus Lietuvoje. Ten laikraščiuose ir per radiją nuolat šaukiama: "Kovokime su tais, kurie gyvena ne pagal pajamas", "Kovokime prieš kolektyvinio turto grobstytojus" ir t.t. Visur "kovokime vienas prieš kitą!" Pvz. paskelbia įstatymą, leidžiantį statyti smulkius namus, o po to, kai namai pastatyti, visu balsu okupanto propaganda rėkia: "demaskuokime tuos, kurie pasistatė namus ir grobė liaudies turtą!"

Labai didelį smūgį sudavė jaunimo moralei religijos niekinimas. Girdėdavau jaunų žmo-

Kun. Bruno Markaitis, SJ, su Los Angeles miesto burmistru Bradley, kuris didžiai vertina mūsų tautiečio muzikinę kūrybą. Pastarasis garsėja savo kompozicijomis, koncertais, raštais bei straipsniais amerikiečių visuomenėje

nių pokalbius pobūviuose, vestuvėse ir t.t. Pagrindinė tema būdavo gyrimasis: daug išgėrė, turėjo laisvų merginų, Prano ar Antano žmonos neištikimos, meilės iš viso nėra, kvailas Vacius, kuris tiki, kad jo žmona yra ištikima... Įsigalėjęs negerbimas vyresnio amžiaus žmonių ir savo viršininkų. Ryškiai matyti visiškas praradimas pagarbos viskam, kas turėtų būti brangu ir šventa. Kiek kartų man teko matyti gatvėje sukritusį vyrą arba moterį. Pirmas praeivių ispūdis: "tiek pasigėrė, kad nepaeina". O kiek buvo atveju, kai žmogus buvo ištiktas širdies smūgio ar kitų ligų ir dėl žmonių abejingumo mirė, nes nebuvo laiku nuvežtas į ligoninę!

Labai didelę žalą padarė blogas pavyzdys rusų, kurie gyvena Lietuvoje. Tas jų besaikis girtuokliavimas, skyrybos, bėgimai šeimoje, grubumas visuomenėje padarė labai neigiamą įtaką mūsų visuomenei ir jaunimui.

Tik nedidelė dalis žmonių Lietuvoje gali pragyventi iš gautamo atlyginimo. Kiti yra priversti vogti įvairiausiais būdais. Bet vogimas iš įmonės ar iš kolchozo laikomas ne vogimu, o "kombinavimu". Dažnai vaikai sako: "mano tėtė "sukombinavo" iš įmonės tą ir tą", t.y. pavogė. Vaikai tai žino, bet jau

nuo mažens pratinami prie gyvenimo, kurį vėliau jie patirs.

Važiuoju kartą vasaros metu į Šakius ir išsikabalu su autovežimio vairuotoju. Žmogus jau netoli 60, atrodo, doras. Jis man pasakojo ir piktinosi. Sako, parėjo vaikai iš mokyklos, kuriuos mokytoja liepė vaikams meluoti, kad jie neitų į pamaldas.

Esą mokytoja sakė: senų tėvų jūs, vaikai, nepakeisite; kai tėvai lieps eiti į bažnyčią, nueikite kur nors kitur, o sakykite, kad buvote bažnyčioje. Mano pašnekovas vairuotojas piktinosi: koks vaikas išaugs iš tokio auklėjimo? Aš tylėjau, nieko nesakiau, o širdyje liūdėjau. Dirbau saugumui ir kiekvienoje vietoje mačiau okupanto daromą žalą kraštui.

Kartą pritrenkė mane vienas įvykis — prigėrė jauna mergina. Vyras, kuris ją upėje pastebėjo, ištraukė iš vandens, bet neturėjo kuo nuvežti į ligoninę. Šalia stovėjo "Volga". Jos savininkė atsisakė vežti merginą į ligoninę, nes ji be sąmonės ir galinti supurvinti automobilį.

Kai dabar palyginu, kaip gyvena žmonės, kur niekinamas tikėjimas į Dievą, ir tuos, kurie gyvena laisvame krašte, kur gali Dievą laisvai garbinti ir mylėti, matau didžiulį didžiulį skirtumą. Kai nesilaikoma Dievo įsakymų, atsitinka kaip

moksle — jeigu nesilaikoma Dievo įsakymų, negaunama laukiamas rezultato.

Įsitikinau, kaip teisingi yra Dievo įsakymai ir kokią gilią reikšmę. Nuo mažens buvau mokomas religijos — ankstyvoje jaunystėje giliai tikėjau į Dievą, bet vėliau komunistinė propaganda draugai atliko savo — nustoja tikėti, niekinau tikėjimą į Dievą. Bet kažkas giliai širdyje buvo likęs. Kai vienu metu savo sekamą auką turėjau "savo rankose", prabilo sąžinė. Nepražudžiau jos, nepražudžiau ir savęs.

Kas man padėjo? O gi ta skaudanti meilė Dievui, artimui ir žmonėms, padėjo Dievas.

Kartais pagalvoju: kai Lietuva atgaus nepriklausomybę, o toks laikas ateis, tie, kurie padės mūsų tautai, pirmiausia turėtų pradėti nuo Dievo meilės, nuo tikėjimo, vienybės, artimo meilės. Čia bus didžiausia mūsų tautai okupanto padaryta žala. Tvirtai esu įsitikinęs, kad tautos vienybę išlaikė tikėjimas į Dievą. Jeigu tauta pradeda byrėti, reiškia kažkas yra negerai, žmonės pradeda niekinti Dievo įsakymus. Mano nuomone, laisvam lietuvių radijui reikėtų skirti tokią pačią reikšmę Dievo meilei ir jo įstatymams, kaip ir okupanto demaskavimui.

TÉVIŠKĖS ŽIBURIAI

Solženicinas už lietuvių kalbą

Londonas. — Aleksandras Solženicinas susitikęs su britų BBC radijo užsienio programų direktoriais, pasiūlė įvesti BBC radijo programas lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių ir kitų sovietų pavergtų tautų kalbomis. Tokių programų įvedimas, pažymėjo Solženicinas, ne tikrai sutelktų didelę moralinę pagalbą sovietų valdomoms tautom, bet taip pat didžiai patarnautų jų specifiniam interesam, pirmoje eilėje siekiant palaikyti ir išplėsti betarpišką ryšį tarp jų ir Vakarų pasaulio. Solženicinas pažymėjo, jog nėra tikslinga rusų kalba per radiją kreiptis į sovietų valdomas tautas. Tai yra tas pat, lyg būtų perduodama ta pati radijo programa Prancūzijai, Ispanijai ir Islandijai. Solženicinas pasikalbėjęs su BBC radijo užsienio programų direktoriais paskelbė Miunchene leidžiamas emigrantų mėnesinis žurnalas "Kontinent".

Ketvirtasis kongresas jau surengtas?

VINCAS BARTUSEVIČIUS

Trečiajam jaunimo kongresui pasibaigus ir sugrįžusiems atstovams paskleidus žinią, kad IV PLJ Kongresas turėtų įvykti Europoje, pagrindinai Vokietijoje. — prasidėjo pirmieji svarstymai, kaip toks kongresas galėtų atrodyti. Ir jau 1976 m. vasarą Europoje besilankanti PL Jaunimo Sąjungos pirm. G. Juozapavičiūtė, susidūrusi su tais svarstymais, labai nusigando, manydama, kad visi ruošos darbai netrukus bus baigti ir iki kongreso pradžios — vėl užmiršti. Bet iš tiesų taip nėra. Svarstymai pradėti, padėti ir organizaciniai pagrindai, bet šiaip dar viskas yra atvira. Kongreso rengėjai yra tik pasiryžę nesvarstyti "visų" svarbių temų ir neplanuoti atstovams lituanistinių kursų. Taigi, laukiami ir priimami visų pasiūlymai. Dabar. Vėliau bus pervėlu.

Kas jau padaryta?!

Apsipratęs su mintimi, kad sekantis kongresas įvyks Europoje, Vokietijos jaunimas pradėjo galvoti apie jo rengimą, ir po kelių pradinių pasitarimų (ir su kitų kraštų jaunimo atstovais) 1976 m. liepos 17 sudarytas IV PLJ Kongreso komitetas, šiuo metu turįs 15 narių (vieni jaunimo atstovų rinkti, kiti kviešti į prezidiumą ar komisijų pirmininkus, trėti DBLS, Prancūzijos, Vokietijos LB atstovai).

Kongreso komiteto pirmininku išrinktas Andrius Šmitas, 30 metų studentas, Vasario 16 gimnazijos abiturientas, dirbęs ar dirbęs VLB taryboje, valdyboje, Vasario 16 gimnazijos kuratorijoje, jaunimo organizacijose. Kiti prezidiumo nariai yra Alfredas Lucas — izd., Raimonda Šreifeldaitė — sekr., Kęstutis Ivinskis — reikalų vedėjas (adresas: IV PLJK Būstinė, Oppelner Str. 61, 5300 Bonn, Bundesrepublik Deutschland). Sudarytos ir penkios darbo komisijos: 1. techniškoji kongreso paruošimo ir pravedimo, 2. akademinės ir studijinės programos, 3. meninių ir pramoginių parengimų, 4. informacijos ir dokumentacijos, 5. finansų. Bendrais bruožais numatyta ir kongreso eiga. Atidarymas ir pirmoji dalis turėtų vykti Britanijoje, Londone (pradžią 1979 liepos apie 12). Po 5 ar 7 dienų turėtų būti persikelta į Vokietiją (tikriausiai netoli Bonnos). Ten vyktų atstovams studijų dienos, o kitiems dalyviams — stovykla. Bonnoje įvyktų ir iškilmingas uždarymas, kuris galėtų būti sujungtas su platesnio masto Vokietijos

V. BARTUSEVIČIUS, mokytojas, gyvenęs V. Vokietijoje. Jis uoliai judina ketvirtojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalus spaudoje

jos ir kitų kraštų lietuvių suvažiavimu. Po to vyktų pokongresinės kelionės, kurių metu jaunimui bus sudarytos galimybės susipažinti su Europa ir patiemis pasirodyti didesnėse lietuvių kolonijose. Kongreso renginiai (be kelionių) turėtų trukti apie 3 savaites.

Ko dar reikia?

Normaliai žmogus, prieš pradėdamas kelionę, numato kurvažiuoti. Taip turėtų būti ir su kiekvienu darbu — prieš jį pradėdamas, reikėtų žinoti, ką juo norima pasiekti. Taip turėtų būti ir su kongresais. Prieš juos pradėdami rengti, turėtume aiškiai nusistatyti, ko siekiame, kur norime eiti. Nes jei to nežinosime, lengvai atsidursime ten, kur visai nenorime. Tiesa, kongresai yra jau tapę tam tikromis institucijomis su nusistovėjusiais pavidalais ir turiniais, taip kad juos būtų galima rengti ir be didesnių svarstymų. Tačiau kongresai negali būti sau tikslas, o tikrai priemonė mūsų pasirinktiems tikslams siekti.

Rengėjai yra pasiryžę kongresui duoti labai aiškius rėmus su tikslais, kurie kongrese iš tiesų galėtų būti pasiekti. Tačiau rengėjai nemano, kad jie vieni gali nustatyti kongreso tikslus ir juos "primesti" visam lietuviškam jaunimui. Todėl kviečiami visi į talką, į diskusijas — pasisakyti, koks turėtų būti IV PLJ Kongreso tikslas. Rengėjai bandys susumuoti nuomones, pasiūlymus ir išvesti bendrą idėją.

Iki šiol svaresnių svarstymų sekančio kongreso krypties

reikalu mūsų spaudoje dar beveik nebuvo. Vienintelis, rodo, yra Romo Kasparo siūlymas sekantį kongresą rengti kaip "kultūros festivalį" (ž. "Pasaulio Lietuvis", nr. 21, 1976). Jis mano, kad "natūralu būtų turėti tai, ko neturėjome pirmuose kongresuose. Neturėjome jaunimo kūrybos: jaunimo sukurtos literatūros, muzikos, dailės, mokslinių darbų ir t. t. Dabartiniuose kongresuose turime talentų vakarus, kuriuose pasirodo tik atlikėjai. Kodėl neturėti kūrybos festivalio, kur matytume pačius kūrėjus?"

Kitas siūlymas (komitetui) yra Artūro Hermano: kongreso darbą telkti apie pagrindinę temą "Dabartinė Lietuva". Šį siūlymą jis remia III-jo kongreso reikalavimu geresnių informacijų apie dabartinę Lietuvą ir Vokietijos geografinę padėtį.

Abudu siūlymai yra verti dėmesio, nes abi problemos yra vienos iš svarbiųjų mūsų išieiviško gyvenimo dalių, todėl principė tinkančios būti pagrindine kongreso tema. Galop norėtusi pridėti ir savo siūlymą: jaunimo veiklos pagrindinių gairių nustatymą kaip kongreso tikslą.

Kaip tik šiuo metu, man regis, reikia jaunimui pačiam persvarstyti savo padėtį ir siekimus, nes paskutiniai keleri metai žymi tam tikrus pasikeitimus, reikalaujančius naujų visuotinių sprendimų. Pokario laikotarpis galutinai baigėsi. Laikotarpis, kuriame pagrindinį vaidmenį atliko žmonės Lietuvoje gimę ir auge, prie jos jausmu dar labai prisirišę. Todėl jie galėjo daug ką padaryti, nors daug ką darė remdamiesi klaidingom prielaidom. Buvo nedaug dėmesio kreipta į gyvenimo realybę, o vadovautasi daugiau norais bei troškimais. Buvo manyta, kad mes grįšime į tėvynę, ir tam per ilgai ruošta. Manyta, kad kraujo ryšys yra esminis, ir todėl iš lietuvių tėvų kilę vaikai visuomet bus lietuviais. Neįtautėję buvo laikomi tautos išdavikais. Idealistinės filosofijos auklėjimo įtakoje tikėta, kad atsiras a s m u o stiprus ir pakankamai pajėgus nugalėti visus sunkumus, jei tik norės. Kaltė dėl visokių tautinių nepasisekimų buvo primesta atskiram individui ar bent šeimai (dėl to jaunimas ir šiandien dar svarsto, "ko mums reikia — elito ar masės?", ir šiaip gudrūs žmonės klausia, "kiek pinigų 'apsimokėtų' išleisti sudaryti sąlygas nutautėjusiam (Vincui) Kudirkai suliektuvėti ar lietuvybei išlaikyti").

Politikoje buvo bejėgiškai kar tojamos teisinės pozicijos, ne rastas joks prasmingas santykis su kraštu. Politinės partijos susiaurino savo veiklą vien "Lietuvos laisvinimu". Ilgą laiką pasikliauta vien Amerikos politika; tikėta, kad jų ir mūsų interesai tie patys ir t. t.

Šie ir daugelis kitų nusistatymų, norų ir vilčių vienas po kito dužo. Taigi, šie laikai yra didesnių pasikeitimų ir persiorientavimo laikai. Todėl jaunimas yra pašauktas iškilusiom dabarties problemom ir ateities uždaviniams duoti savo atsakymą. Ir tai remiantis ne norais ir iliuzijomis, manymais ir įpareigojimais, bet savo realia padėtimi ir aiškia ateities vizija, pabrėžiant ne atskiro asmens svarbą ir pareigas, bet visos bendruomenės. Nes tik bendros visų pastangos galės išlaikyti gyvą lietuvišką išieiviją. Laikymasis klaidingų prielaidų, nors ir mielių, būtų išieivijoje gimusiai ir užaugusiai kartai mirtinis, nes ji neturėtų kuo išlyginti tų klaidų pasekmių, kaip tai iš dalies galėjo padaryti vyresnioji karta. Atėjo laikas, kad to ną Bendruomenėje duotų "nauji žmonės". Todėl reikalingus atsakymus turi ir gali duoti jau išieivijoje auge ir brendę.

Taigi, jaunimo veiklos pagrindinių gairių (programos) nustatymas, kaip IV PLJ Kongreso tikslas, būtų mano siūlymas. Tiesa, jau III-sis kongresas bandė sudaryti Jaunimo Sąjungai veiklos planus (ž. III PLJK nutarimai, "Pasaulio Lietuvis", nr. 20, 1976). Jie galėtų būti konkrečiomis veiklos gairėmis, bet čia yra persoktas vienas laiptas — padaryti konkretūs sprendimai, prieš nustatant pagrindinę kryptį. Nutarimai nėra principiniai, programiniai pasisakymai mūsų šandieninių ir ateities uždavinių klausimu. O tokių mums reikia!

Kongreso tikslu siūloma parengti ne konkretų jaunimo veiklos planą, bet išryškinti principinius, programinius jaunimo nusistatymus jį liečiančiais pagrindiniais klausimais, išryškinti jo uždavinius ir siekimus. Iš tų principinių pasisakymų vėliau kiekvienas kraštas, pagal savo padėtį ir išgales, galėtų suformuluoti savo veiklos programas ir jas vykdyti.

Jaunimo veiklos programos paruošimas ir vykdymas apimtų tris tarpsnius, kurie natūraliai pasiskirstytų šitaip:

1. prieš kongresą: realios jaunimo padėties išieivijoje analizė ir veiklos programos svarstymas bei paruošimas; 2. per kongresą: programos diskutavimas bei priėmimas; 3. po kongreso: programos pritaikymas atskiruose kraštuose ir jos įgyvendinimas.

T. Ž.

MŪSU LIETUVA Išviesiems

GALVOSŪKIAI

(Žiūrėkit piešinį). Kiškelis, ke- bėjo vieną miegantį meškiuką. liaudamas su margučiais, paste- Suraskite jį.

Yra sala pietiniame Atlante, kurioje gyveno ištremtas Prancūzų valdovas Napoleonas nuo 1815 iki 1821 metų. Kaip vadinasi ta sala?

LĒKTUVE

Du vaikai skrenda lėktuvu. Berniukas pastebi, kad mergaitė bijo. Jis nutaria ją padrausinti.

— Mūsų laikais skristi vieni juokai! Automobiliu važiuoti — pavojingiau. Kartą mano draugas važiavo mašina ir ant jos stogo nukrito lėktuvas!

Susirinkime

— Pirmininke, prašau balso!
— O kur savo balsą padėjai, kad manęs prašai?
— Faktinai — tai ne balso prašau, tik leidimo išsižioti...
— paryškino susirinkimo dalyvis.

GIMNASTIKOS PAMOKA

— Kodėl vakar nebuvai gimnastikos pamokoje?
— Koją skaudėjo.
— O šiandien nebeskauda?
— Šiandien nėra gimnastikos pamokos.

Po koncerto

— Taip, taip, gerbiamoji...
Dainininke turi būti užgimusi...
— Neteko girdėti, kad kas negimęs dainuotų...

Toronto Prisikėlimo parapijos naujai sudarytas berniukų choras, kuriam vadovauja sol. V. Verikaitis
Nuotr. S. Dabkaus

Paukštelis žiemą

Vėjas švilpia, vėjas siaučia,
Blaško gatvėj sniegą.
Ką paukštelis vargšas lesa?
Kur jis pūgoj miega?

Nėr kampelio pasislėpti
Nuo to aštraus vėjo,
O ir žmonės blogam ore
Niekur neišėjo.

Sniego pusnys dengia žemę.
Kur surasti maisto?
Kartais žmonės trupinėlius
Taip be tikslo švaisto.

Pamaitinkime paukštelį
Žiauria, šaltą žiemą —
Jis pavasarį čiulbėdams,
Linksmins čia kiekvieną.

P Norušienė

Lietuviška mokykla

Lietuviška mokykla man labai patinka, bet kai pradėjau eiti į pirmą skyrių, paklausiau mamytę, kaip dar ilgai aš turėsiu eiti. Mamytė pasakė, kad aš turėsiu beveik pusę savo gyvenimo mokytis. Aš nustebau ir vos nepravirkau. Dabar esu jau VIII skyriuje ir daug daugiau žinau, negu žinojau I ir II skyriuje. Aš esu išmokusi gana daug apie Lietuvos geografiją,

istoriją, jos praeitį, gyvenimą laisvėje ir nelaisvėje. Aš išmokau daug lietuviškų dainų. Jos man patinka. Kai baigsiu lietuvišką mokyklą, važiuosiu į Lietuvą. Aš noriu pamatyti Palangą, kur Baltijos jūra banguoja, kur daug gintaro, kur saulė švelniai šviečia ir glosto žmonių veidus. Aš dar kartą noriu pamatyti savo gimines ir Lietuvos gamtą.

Bernadeta Abromaitytė, VIII sk.

Jei pasaulis būtų geresnis

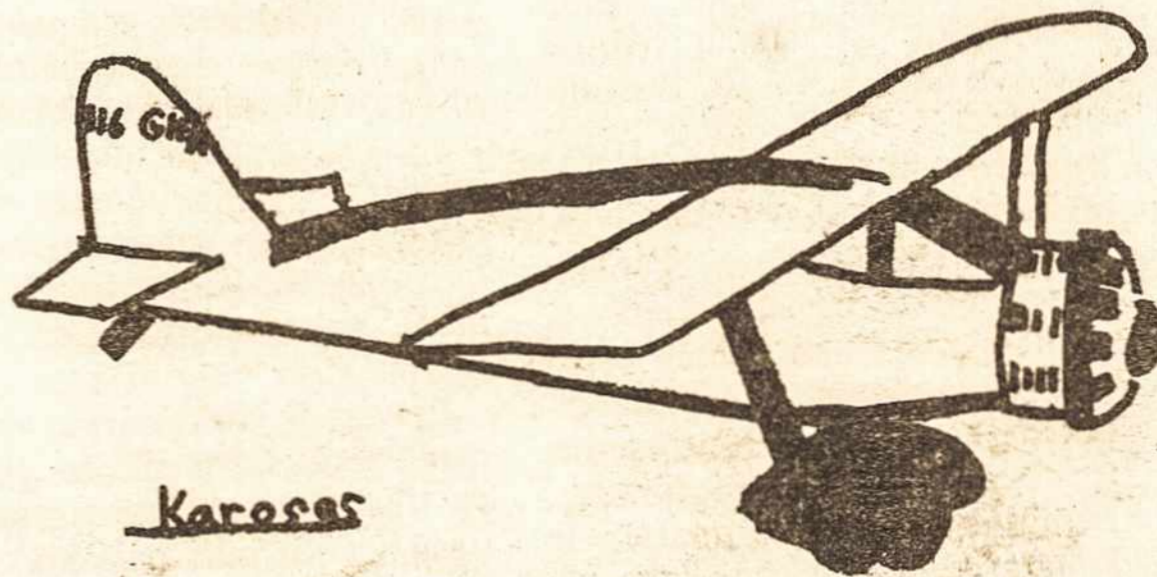
Jei pasaulis būtų geresnis, visiems būtų linksma. Nebūtų jokių žmogžudysčių ir nebūtų jokių vagysčių. Visi turėtų daugiau draugų ir nebūtų muštinų. Nebūtų maniakų ir kalėjimų. Visas pasaulis būtų gražus ir malonus.

Loreta Žilinskaitė, VII a sk.

Kuo norėčiau būti?

Aš norėčiau būti lėktuvo patarnautoja. Tada galėčiau per naktį nusukti į Lietuvą ir pamatyti savo pusseserę. Man niekas nekainuotų. Aš galėčiau su ja praleisti visą naktį.

Mano "bosas" duotų man pinigų. Aš galėčiau nuvažiuoti į Havajų salas ir kitur nemokamai. Todėl aš noriu būti lėktuvo patarnautoja. Kristina Drasutytė

Taip įsivaizduoja Dariaus ir Girėno skridimą į nepriklausomą Lietuvą Andrius Karosas, III sk. mokinys. Lėktuvui trūksta tik užrašo "Lituanica"

Literatūra · Dailė · Mokslo

“Aš noriu gyventi, gyventi, gyventi...”

Icchoko Mero kūrinys, kokio iki šiol lietuvių literatūroje nebuvo

VYT. A. JONYNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

“Striptizo” turinys beveik neaprasakojamas. O jei atpasakojamas, tai keliais žodžiais. Jo personažas — tas Kiekvienis, suabsoliutintas žmogus — gyvena amžinam nerime, baimėj mirti. Ar jis vienas ir tas pats, ar čia kalbama apie kelis atskirus individus, ar pagaliau skyreliai vaizduoja gyvenimo tarpsnius (vaikystę, jaunystę, senatvę), neaišku. Veikalo centre prasčiausiai — žmogus, trokštąs gyventi, būti gyvu. Vienintelė būtybė, galinti pratęsti tą jo gyvenimą, tai Pranašas. Bet kiekvieną kartą, kai jis ateina jo įstaigon, jo mirčiai terminas atidedamas su sąlyga, kad jis išsižadės vienos spalvos, vieno savo sielos vaivorykštės elemento. Iš čia ir veikalo pavadinimas — “Striptizas” — atseit, nusinuoginimas, kuris, kaip veikalo pirmajame puslapyje aiškinama, yra “tapęs kasdieniniu reiškiniu Paryžiuje, Romoje, Nicoje ir Venecijoje.” Atseit, visame pasaulyje kažkas šiuo metu, šią minutę atsižada ar priverčiamas atsižadėti savęs dalelytės, savo idealų, įsitikinimų, svajonių... kapituliuoti prieš Pranašą - Tironą. Kas jis? Laikas, valdančioji partija? Kas žino? Gal Meras tik mėtė pėdas, kalbėdamas apie Paryžių ir Monte Carlo? Argi tenka stebėtis, kad “Vagos” komitetininkai laiku susigriebė, jog prasmukęs “Pergalėj” “Striptizas” anaipol nėra nekalta veikalėlis, anaipol ne pasišaipymas iš kapitalistinio pasaulio ir moderniojo romano.

Nors skaitytojui gali pasirodyti iš pradžių romano sąranga pretenzinga, nors jam nebus lengva priimti naujovę, kad kiekvieno skyrelio pradžioj grįžta atgal tas pat tekstas, bent su labai nežymiais pasikeitimais. Įpusėjęs knygą darosi supranta, kodėl ta monotonija, kodėl autorius sumanė tokią struktūrą, iššaukiančią pašamonej vaizdą, tarsi milžiniška ranka suktų kavos malūnelį. O jame traiskomas, it niekinga pupelė, eilinis žmogus.

Skaitytojui būtų lengva šūktelt šioj vietoj, kad “Striptizas” kafiškas, nihilistiškas. Taip nėra. Kaskart, kai personažas, tas bevardis žmogus (nors autorius ir pavadino jį Etienne Moreau), turi atsižadėti savęs dalelytės,

dvi minutes prieš atsižadant spalvos užklumpa jį “maldos metas”. Tada Meras prabyla vidiniais monologais, pašamoneis srauto proveržiais, parašytomis ilgais sudurtiniais sakiniais. Ir tose poetinėse vizijose, primenančiose garsiuosius James Joyce monologus, skamba egzaltuota giesmė gyvenimui. Tose “chromatinėse gamose” prabyla taip pat Mero rašytojiška galia išnaudoti visus “žemės turtus”, kuriuos slepia mūsų kalba. Sugebėjimas žaisti aliteracijom, pustoniais, garsų skambesiu, modeliuoti sintakse, sukuriant naujas muzikines frazes, nepaisant skyrybos ženklų:

Aš užkabinu tinklą.

Iš tikrųjų medžių šakos išlinksta, bet nelūžta ir nepaleidžia jo, o gal undinės plaukai, tie švelnūs ir neperdrėskiami plaukai, tos švelnios gijos į tas šakas nepermaldaujamai įsikabino, apsikabino, apsivijo, nepaleidžia, nepaleidžia mano tinklo, nors visi upės slenksčiai permatomais purslais ir visa tėkme užgulė jį ir išrietė, išpūtė kaip burę vandeniui, tėkme ir visais vėjais, visais keturiais vėjais išpūtė, išrietė, įtempė kaip burę.

Raudonai juoda mano burė iš juodo lino juodoje žemėje juodai sėto juodomis rankomis juodai sužėlusio juodai išbujojusio juodais žiedais sužydėjusio juodais laukais juodomis bangomis raudonai išplaukusio.

Ir išneša raudonai juoda burė mano juodai raudoną laivą į raudonai juodas bangas, į juodai raudoną purpurinę spalvą kaip į nežinią, į nežini-

nią į nepermaldaujamą nepasotinamą troškulį, kurio nuslopinti negali niekas, kurio pagirdyti negali niekas negali ir numalšinti ir užgesinti, į juodą nežinią išneša laivą ir mane ir undinę, mergą žvynuotą, su manim, su manim... ”

Kur, kada girdėjom šitaip dainuojant? Ką primena ši inkantacija, šie kerų žodžiai. “Dainavos šalies padavimus”? Putino eilėraščius? Kiekvienu atveju — kūrybą žmonių, giliai įaugusių į savo žemę.

Sios “maldos meto” meditacijos, šie lyriški įtarpai sudaro atsvarą makabriškam fabulos tekstui kompozicine prasme. Merui būdingas tas pusiausvyros jėškojimas. Neveltui viena jo knygų vadinosi “Lygiosios trunks akimirka”. Tarsi blaškosmos liepsnos, tarsi Joninių laužai, draską aklą būties tamsą, šie kliedesingi monologai kalba apie daugelį neišsakomų dalykų. Apie taurios, skaisčios meilės ilgęsi, apie širdgėlą skirtis su kraštu, apie liūdesį išsižadėti kuo buvo tikėta, apie vaikystės svajas, aukso žuvį ir žydrią paukštę... Jie suteikia “Striptizui” nepakartojamą oratorijos ar išdidžios giesmės dimensiją. Šventiškumo ir švaros dimensiją, kaip kad šventiška ir švari būna svečiui paklota lova, smilkalais kvepianti “prasvara”, penkiašakė žvaigždė šeštadienio sutemoj. Štai kodėl “Striptizas” yra sudėtinga ir kartu paprasta knyga, taip pat išlėto

pamilstama knyga.

“Aš esu žydas ir lietuvis” parašė “Draugui” Icchokas Meras, atsakydamas į pasikalbėjimą raštu “Striptizo” pasirodymo proga. Jis nevartojo trupmenų: pusiau - žydas, pusiau - lietuvis. Ir gerai, nes iš tiesų mūsų literatūron jis ateina kaip nedalomas žmogus — Lietuvos rašytojas. Net jei jo pavardė ir būtų išbraukta iš Lietuvos rašytojų sąrašų, kaip kad, atrodo, daroma, nežiūrint, kad Mero kūriniai yra išversti į daugybę pasaulio kalbų.

Atsidūręs Izraelyje, Meras greitai susirišo su lietuvių spauda, pabrėžė savo nusistatymą ir toliau rašyti lietuviškai, kaip atsiumtė “Draugui” ir įstojo į Lietuvių Rašytojų Sąjungą išeivijoj. Linkėtina, kad “Striptizo” įkandin sektų kiti nemažiau brandūs, kūriniai. Norėtusi taip pat išvysti naują laidą knygos “Ant ko laikosi pasaulis”. Vienos poetiškiausių knygų, vaizduojančių pūkario gyvenimą Lietuvoj, kuri išeivijos skaitytojui mažai pažįstama.

Icchokas Meras, STRIPTIZAS ARBA PARYZIUS — ROMA — PARYZIUS. Romanas. Leidėjas — “Ateitis”, literatūros serija nr. 11. Lietuvių Enciklopedijos spaustuvė. Aplankas — dail. Zitos So-deikienės. 1976 m., 277 psl., kaina — \$8.00. Gaunamas “Ateities” leidykloje, c/o Mrs. M. Bajoriūnienė, 17689 Goldwin Dr., Southfield, Mich. 48075, USA.

T. Ž.

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

Latvių kanklininkės kalėdiniame tautybių festivalyje Ontario Mokslo Centre

Nuotr. St. Dabkaus

"Kiškučio vardinės"

Stasys Džiugas jau yra pažįstamas mokyklinio amžiaus vaikams iš jo knygelių "Keturi valdovai", "Neklaužados" ir "Kiškučio vardinės". Jo eilėraščiai buvo spausdinami vaikų laikraščiuose "Eglutė" ir įvairiomis progomis deklamuojami mokyklose. "Kiškučio vardinės" pirmą kartą išvydo dienos šviesą 1953 m. Čikagoje. Pirmajai laidai pasibaigus, 1976 m. išėjo antroji laida.

Knygutėje, turinčioje 56 psl., yra 36 eilėraščiai. Jie suskirstyti į dvi dalis — "Tėviškėlėje" ir "Svetimųjų žemėje". Pirmosios dalies pavadinimą "Tėviškėlėje" papildė Leonardo Žitkevičiaus eilėraščio posmelis ir iliustracija. Joje zuikutis keliauja akmenėliais nusėtu tėviškės keliu ("Jame taip miela ir šviesu"). Eilėraščiuose atsispindi tėviškės grožis nepriklausomoje Lietuvoje. Čia sudėti eilėraščiai apie artoją, piemenėlį, gegutę, raudonviršį... Eilėraštyje "Tinginėlio brolis" paminėtas ir elementorius "Sakalėlis", iš kurio tėvai ar seneliai mokėsi.

Baisiai nemalona
Kambary gyventi,
O prie "Sakalėlio"
Dar gali pasėnti.

Mesčiau "Sakalėlį"
Tiesiai į pasuolį,
Bet draugai sakys tuoj:
— Tinginėlio brolis!

Antros dalies pavadinimą "Svetimųjų žemėje" papildė Vytautas Nemunėlio eilėraščio posmelis ir iliustracija. Joje du zuikučiai iš tolo žiūri į brangius tėvų namelius, fragmentą lietuviškos sodybos, be kurios negera ("o ten grandiniai žvanga aplaistyti krauju"). Eilėraščių nuotaikos skirtos gyvenantiems svetimųjų žemėje, tiems, kurie ką tik po karo paliko tėviškę, su kuria dar jungė šiltesni, neseniai išgyventi prisiminimai. Juose atsispindi ilgesys gimtojo krašto, troškimas sugrįžti į laisvą kraštą.

Pasakykit, debesėliai,
Iš aukštos mėlynės,
Kur jūs skrendat, ar nerandat,
Kaip ir aš, tėvynės? ...

Neatsakė debesėliai —
Skrido ir nuskrido:
Gal jie savo, gal ir mano
Tėviškę išvydo.

(Debesėliai, 50 psl.)

Stasio Džiugo kūryboje vyrauja patriotinio, religinio ir gamtinio motyvo eilėraščiai, kaip ir humoristinio, kaip pvz. "Kiškučio vardinės":

Šoka kiškis tripu, trepu,
O kiškienė prie šalies:
Jau arti sūnaus vardinės —
Daug svečių į jas sukviės.

Atvežė meška pyrago
Ir alaus dvi statines.
Ūšim, gersim, šokinėsime
Per žaliasias Sekmines.

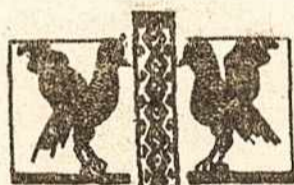
(20 psl.)

Eilėraščiai pasižymi puikiu formos valdymu, neperkrauti faktais nei vaizdais, subtilūs, skambūs, lengvo ir aiškaus ritmo. Iš jų dvelkia ilgesys ir meilė tėvynei, kuri net sapnuose regima. Žodynas pritaikytas vaikų amžiui. Eilėraščiai parašyti su įsijautimu ir vaikų psichikos pažinimu. Autorius vaizdžiai, meniškais vaizdais nukelia mažuosius skaitytojus į tėvų (ar senelių) gimtąjį kraštą ir įgalina pajusti to meto gyvenimą bei nuotaikas. Knygutė lavina vaikų kalbą, auklės jų estetinius jausmus, budins meilę gimtajam tėvų kraštui, kurio nėra matę. Ji vispusiškai vertinga mokyklinio amžiaus vaikams.

Knygutės apipavidalinimas atliktas meniškai. VI. Stančikaitės iliustracijos vertos dėmesio, jos yra augšto meninio lygio. Kiekvienas puslapis iliustruotas, estetiškai išdėstytas. Visi eilėraščiai išspausdinti vidury, viršutinėje puslapių dalyje, kur juos puslankiu supa iliustracijos. Jos sukonkretina ir papildo turinį. Vaikai vaizduojami grakštūs, pilni gyvybės ir išraiškos: iliustracijose yra ir tautinių motyvų.

A. Abr.

Stasys Džiugas, **KIŠKUČIO VARDINĖS**. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Antroji laida, 1976 m. Iliustravo VI. Stančikaitė. Spausdino "Draugo" spaustuvė, 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629, USA.

"LIETUVISKIEJI FERTEPIONAI"

Šveicarijoje leidžiamas dienraštis "Die Tat" lapkričio 12 d. numeryje paskelbė ilgą recenziją apie rytų Vokietijoje gyvenančio muziko Rainer Kunad sukomponuotos operos "Lietuviškieji Fortepionai" premjerą Drezdeno valstybinėje operoje. Operos libretą pagal rašytojo Johannes Bobrowskio to paties pavadinimo kaip ir opera romaną parašė Gerhard Wolf. Operą dirigavo Ernst Herrmann.

Recenzentas pastebi, kad

Nuotr. V. Maco

LELES

kompozitorius taupiai naudojėsi orkestro priemonėmis. Orkestras susideda iš 7 instrumentų, dviejų fortepionų ir vieno smuiko. Smuikas operos muzikoje esąs vyraujantis instrumentas.

Recenzentas glaustai atpasakojo operos turinį ir pasisakė dėl veikiančiųjų asmenų (prof. Voigt, dirigento Gavėno ir mokytojo Počkos) vaidmenų, ypač sudodamas ties Počka, kuris Bobrowskio romane save indentifikuoja su Kristijonu Donelaičiu. Počkos rolę vaidinęs Friedrich-Wilhelm Junge esąs žinomas Drezdeno aktorius.

SIAULIŲ KULTŪROS RŪMUOSE surengtas respublikinis choreografinių grupių konkursas "Pora už poros" truko net tris dienas. Jame susitiko penkių zonų laimėtojai — 70 grupių, turinčių apie 2.000 šokėjų. Kaimo šokėjų grupėje šilčiausiai buvo sutikti Mažeikių rajono Sedos kultūros namų ir Kauno rajono A. Kvedaro miškų ūkio technikumui saviveiklininkai, rajoninės priklausomybės miestų — Rietavo kultūros namų ir Pabradės skaičiavimo prietaisų gamyklos "Modulis" šokėjai. Vyresnio amžiaus šokėjų kategorijoje išsiskyrė Šakių kultūros rūmų bei šio rajono Ginkūnų kultūros namų atstovai. Sialiečių prizą už geriausiai panaudotą etnografinę medžiagą laimėjo senieji Pasvalio rajono Joniškėlio eksperimentinio ūkio šokėjai. Nugalėtojų eilėse taipgi minimi Plungės kultūros namų, Tauragės skaičiavimo mašinų dalių gamyklos, Klaipėdos jūrų prekybos uosto klubo ir Sialiečių televizorių gamyklos saviveiklininkai. Pavyzdinių kolek-

tyvų grupėje pagrindinė kova vyko tarp Kauno žemės ūkio statybos projektavimo instituto "Rasos" šokėjų ir plungiečių "Suvartuko".

KLAIPĖDOS ZONOS KINO MEGEJŲ FESTIVALIJE geriausiu vaidybiniu filmu buvo pripažintas "Sventas naivumas", sukurtas Vilniaus konservatorijos Klaipėdos skyriaus atstovo E. Janeliausko. Dokumentinių filmų varžybas taip pat laimėjo ši institucija, joms pateikusi savo kūrinių "Vargonai". Kiti festivalio laureatai — priekuliečiai S. Jankus ir G. Sabūnas, Lietuvos žemdirbystės instituto Vėžaičių skyriaus rež. V. Ežerinskas ir klaipėdiškiai 41-sios profesinės technikos mokyklos saviveiklininkai.

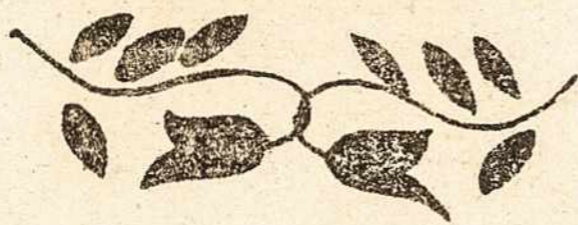
L. BEETHOVENO KONCERTŲ CIKLAS, skirtas šio kompozitoriaus 150-tosioms mirties metinėms, buvo pradėtas Vilniaus filharmonijoje vokaliniu-simfoniniu kūriniu "Missa solemnis". Sias "Iškilmingasias Mišias" atliko J. Domarko diriguojamas Kauno choras, simfoninis filharmonijos orkestras, Vilniaus operos solistai — mezzo-sopranas N. Ambrazaitė, bosas V. Kuprys, maskviečiai solistai T. Sterling ir R. Lisicinas. Sukaktuviniai L. Beethoveno kūrinių koncertai taipgi rengiami Kaune, Klaipėdoje bei kituose Lietuvos miestuose. Atlikėjų eilėse minimi styginiai Vilniaus ir Lietuvos kvartetai, menininkai iš užsienio.

• Ne reklaminis tautiškas, ne garsaus "valio" šaukimas, kuris nieko kita nekainuoja, kaip tik apdraustą nuo užkimimo gerklę, mums reikalingas, — o tylus, ramus, ištvėrimingas darbas tautai.

VYSK. K. PALTAROKAS

• Mes greičiau būsime linke pasiaukoti, jei atsiminsime, kad tėvynėje likusieji neša kur kas sunkesnę našta negu mes... **J. ERETAS**

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIŲ SAJUNGOS -ALIANČA PASTOGĖJ

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Gegužės 22 diena buvo tikra lietuviška šventė Lietuvių Sąjungos-Alianča pastogėj, rua Lituania, 67 – su prakalbomis, muzika, žaidimais ir lietuviška daina, gražiai buvo paminėtos ir pagerbtos visų motinos. Tikrai yra malonu dalyvauti Lietuvių Sąjungos-Alianča pobūviuose ir ten pajusti meilą ir artimą lietuviškos šeimos atmosferą, sutikti senai matytus pažįstamų veidus ir drauge visiems pabendrauti tas kelias valandas lietuviškoje nuotaidkoje.

Minėjimas prasidėjo 13 val., Nėdėdukė, bet jauki ir puošni Sąjungos salė, priėmė beveik pusantro šimto svečių Sąjungos-Alianča pirm. Jonas Antanaitis lietuviškai, o vicepirm. Julius Žvingila portugališkai, pasveikino susirinkusius, paaiškindami šios dienos pobūvio reikšmę ir pakvietė svečius prie paruošto stalo vaišintis ir linksintis. Halina Mošinskienė, Motinos Dienos progai pritaikintoje kalboje, gražiomis ir aiškiais mintimis, išryškino motinos principus organizacijos veikloje, pabrėždama jog Sąjungietė Motina savo veikimo planą grindžia motiniškumo principais. Po šios kalbos, dar ji perskaitė Šatrijos Raganos raštų vieną apysakaitę, tuo pagerbdama žymiąją Lietuvos rašytoją, jos gimimo progą. Dainoms vadovavo Kazimieras Ambrozevičius ir buvo jo paties padainuotos kelios lietuviškos dainos, lydimos susirinkusiųjų gausiais plojimais.

Svečiams besivašinant ir besilinksminant, buvo pravesta loterija, kuriai Sąjungos Moterų sekcija paskyrė 3 dovanėles. Laimikiai atiteko M. Bumblienei, Fr. Garškienei ir N. Aradziankienei. Pobūvis užsitęsė iki 20 valandos.

-o-o-

Inž. Vilius Ambrozevičius, buvęs Sąjungos-Alianča sekretorius, birželio mėn., tarnybos reikalais, vyksta Europon. O Jonas ir Vera Tatarūnai, vasaros atostogas praleisti, važiuoja Lietuvos, kur žada išbūti apie 3 mėn. Aleksandras ir Marytė Bumbliai, šių metų „šalčius“ nusprendė praleisti šio kontinento pietuose: Argentinoje, Urugvajuje, Čilėje ir kt. Grižti ketina liepos mėn.

Laimingos kelionės visiems.

-o-o-

Gegužės mėn. 22 dieną, sąjungietei Lydijai Idikienei, ligoninėje Modelo, buvo padaryta operacija. Operacija pasisekė ir ligonė, Onos Zibienės prižiūrima, stiprėja.

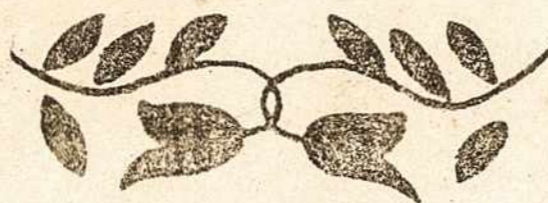
• BLOGA yra tik tada, jei tauta į visą jai daromą žalą nebereguoja, jei ji, nemoralumo atrofuoata, su juo apsiiranta ir rezignuodama jam pasiduoda. Iš tokių pasidavėlių sunku belaukti ko pozityvaus. J. ERETAS

DĖKOJAME

Visiems, kurie suruošė gegužės 29 dienos šventę, paruošė ir išpildė įvairiaspalvę programą, sunėšė skanių užkandžių ir puikiai pavaišino gausius dalyvius.

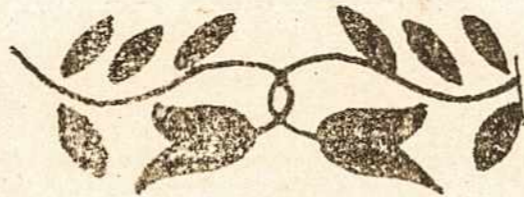
Išskirtina padėka poniai FRIDA! SIPAVIČIENEI, kuri, nors gyvena Santose, šiai šventei padovanojo didžiulį ir gražiai išpuoštą tortą. (Žinoma, negalėjo jis nebūti skanus, nes buvo užsakytas ROTISSERIE DI CUNTO).

Moókėičiai

ATSISVEIKINDAMAS SU PARAPIJIEČIAIS

Klebonas t. Petras Daugintis, jėzuitas laikys birželio mėnesį lietuviškas pamaldas visuose priemiesčiuose, bairuose.

PIRMOJI KOMUNIJ

Šėštadienį, Sekminių išvakarėse, šv. Kazimiero p-jos koplyčioj s. REGINA SPURAS DE SOUZA priėjo Pirmosios Komunijos. Mišiose, kurias laikė kun. Pr. Gavėnas, dalyvavo ir visi Palangos tunto skautai. Jie pravedė skaitymus, giesmes, tikinčiųjų maldą ir dauguma dalyvavo ir komunijoje.

Paskui sekė jaukios vaišės, suruoštos skautų būste Jaunimo Namuose, Zelinoj.

Reginą pirmajai komunijai paruošė p. E. Bendoraitienė, kuriai dėkinga ne tik pati Regina, o ir visas skautų vienet.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING

médica

HOMENS-SENHORAS

CRINANÇAS

Av. Eulina, 99—V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emilio Carlo-Bairro do Li-mão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

P A D E K A

Labai dėkojame BL Sąjungos-Alianča valdybai už nemokamai užleistą salę ALAUS VAKARUI įvykdyti, Broliukams už kontrolę prie įėjimo, ir visiems, kurie prisidėjo darbu, kad vakaras gražiai pasisektų.

BL Bendruomenės valdyba

Brazilijos Lietuvių Sąjunga-Alianča parėmė mūsų tautinių šokių ansamblį RŪTELĘ 1000 kr. auka, už ką nuoširdžiai dėkojam. Dėkojam taip pat p. Juozui Gavėnui už 100 kr. auką

Rūtelė

Reiškiame nuoširdžią padėką už Šv. Mišias, užprašytas už a.a. mūsų mirusius vyrus Juozą Matelionį, Andrių Stankūną, Joną Dimšą, Dominiką Laucijų, Antaną Štarkaną, Antaną Ralicką, Stasį Žūtautą; jas užprašiusiems Jonui Stankūnui, Jurgiui Matelioniui, Motiejui Sėjūnui, juse dalyvavusiems Šv. Juozapo Brolijos nariams, mūsų giminėms, pažįstamiems, jas atlaikiusiems kunigams jėzuitui P. Dauginčiui, saleziečiui Petriui Urbaičiui ir per jas giedojusiems Aušros choro giesmininkams su jo vadovu Liūdu Ralicku. Ačiū ir už vaišes po Mišių.

Našlės

PASIRAŠYTA SUTARTIS

Birželio 2 dieną buvo pasirašyta legali sutartis tarp Tėvų Jėzuitų provincijos atstovo ir Saleziečių inspektorijos-provincijos provinciole lietuvių veiklos tęstinumo reikalu.

Šia sutartimi Tėvai Jėzuitai leidžia lietuviams saleziečiams nemokamai naudotis jų turimomis patalpomis Mookoj, rua Juatindiba 28, kaip ir ten esančią biblioteką, įrankiais ir rakandais, kad galėtų perimti ir tęsti asmeninės lietuvių parapijos darbą. Fakti-

nas pačios parapijos perleidimas saleziečiams priklauso nuo S. Paulo arkivyskupo, kuris šiomis dienomis turi išduoti atitinkamą dokumentą.

Prie parapijos veikimo prijungtas, nors ne esminiai sujungtas, ir savaitraščio MŪSŲ LIETUVA redagavimas, spaudinimas ir administravimas.

Sutartis galioja trejiems mėnesiams, su galimybe atnaujinti, ar net ir panaikinti (vienai pusei kitą oficialiai informavus prieš šešis mėnesius).

Mirus a.a. DOMICÉLEI KATINIENEI jos dukrai Angėlikai Trubienei nuoširdžią užuojautą reiškia V. Zelinos Maldos Apaštalavimas.

Už jos vėlę užprašo šv. Mišias 22 birželio, trečiadienį 7 val. ryto V. Zelinos bažnyčioje.

Maldos Apaštalavimas

A. A.

JUOZUI URBAIČIUI,

Sibiro kankiniui, mirus Lietuvoj, jo broliui kun. PETRUI ir giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Saleziečiai

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS MINI-BOMBRIÑAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Bonys Ltda.

Inov. Edifício 1011/107

L. L. S. BRASIL/01

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

SOLIDARUMO VAJUS

Kuosiantis metiniam liūdny birželinių įvykių minėjimui BLB-nė
kelbia lietuviško **SOLIDARUMO VAJŲ** mūsų bendruomenės
seneliams, igoniams, beturčiams sušelpiti

RENKAMA

• ūbų avalynė
• maisto produktai, kaip ryžiai, pupelės, alyva, cukrus, miltai, pie-
• dėžutės, įvairios konservos.
• piniginė auka

SURINKIMO PUNKTAI: lietuvių parapijų klebonijos (ir per liet.
pamaldas bairuose)

TERMINAS. galima įteikti bet kada, iki birželio (junho) 12 die-
nos

Surinkti ir supakuoti dalykai bus įteikti tokios paramos reikalin-
jiems tautiečiams kaip simbolis susijungimo su mūsų vargstančiais
broliais sesėm Tėvynėje ir lietuvių tautos kankiniais.

PABALTIEČIŲ GEDULO DIENOS

LITUANIA

LETŌNĀ

ESTONIA

Local: Mausoleu dos Veteranos de 1932
em Ibirapuera
Data: 9 de Junho de 1977
Hora: 10 horas da manhã

Apeigos Ibirapuerroj prasidės
10 valandą. Programoj numatyta
– vainikai prie nuolat degančio
aukuro.

- tautų himnai
- ekumeninės pamaldos (skai-
tymai, giesmės, maldos)
- Mišios už mirusius ir ken-
čiančius
- oficialios atidarymo ir užda-
rymo kalbos.

Yra užtikrinta iš brazilų pusės
visa karinė pagarba, kuri teikia-
ma tik labai iškilmingom progom,
ir spaudos aptarnavimas.

Pamaldose dalyvaus oficialūs
Brazilijos ir kitų tautų atstovai.
Reikia, kad galimai daugiau
lietuvių dalyvautų, ypač jaunimo,
ir moterų su tautiniais rūbais. Ir
choras, kad būtų galima giedoti
ir prieš tv kameras..

ALAUS VAKARAS

Šeštadienį, birželio 4, gražiai praė-
jo **ALAUS VAKARAS**, kurį BL B-nės
valdyba surengė BL Sąjungos-Aliança
patalpose, Rua Lituania, 67. Prasidėjo
19 val. ir tęsėsi iki pirmos val. ryto.
Nors vakare užėjęs lietus gal ir vieną
kitą atbaidė, bet vistiek susirinko ne-
mažas skaičius tautiečių – suaugusių
ir jaunimo. Buvo apstu alaus, kitų ne-
svaiginančių gėrimų ir šiltų užkandžių
– churrasco ir dešrelių. Salėj specia-
liai pakviestas įrekorduotas orkestras
grojo šokių ir kitas melodijas. Buvo
graži proga sveikai atsigaivinti, susitik-
ti, pasižmonėti ir, kas norėjo, net sma-
giai pašokti.

Jaimei ir Vilmai Šimonytei-Leyton
gegužės 29 gimė sveika dukrytė, kurią
pavadino Laimos vardu. Geriausi svei-
kinimai Laimai, laimingiems jos tėve-
liams ir seneliams.

UŽSIMOKĖJO UŽ MŪSŲ LIETUVA

53 kr. Veronika Bučys (už pusmetį)

Prof. Antanas Klimas

PRANESIMAS

PROF. A. KLIMO PASKAITOS

Iš JAV atvykstančio prof. dr.
ANTANO KLIMO paskaitos apie
lietuvių kalbą numatytos sekant-
čios:

birželio 10, penktad. 20 val
birželio 11 šeštad. 16 val
birželio 12, sekmad. 16 val

VIETA. šv. Kazimiero p-pos
salė, rua Juatindiba, 28, Pque da
Mooca.

Informacijos telefonu: 273-0338
Įėjimas nemokamas.

PROF. A. KLIMO

PAGERBTUVĖS

Kadangi prof. Klimas vadinas
ANTANAS, ir jo paskutinė pa-
skaita bus kaip tik antaninių išva-
karėse, numatyta tą patį vakarą
pagerbti prof. **ANTANĄ KLIMĄ**
– su juo ir visus kitus **ANTA-
NUS** – kad ir kukliomis vaišėmis.
Tad jau iš anksto kviečiami **VISI
ANTANAI** ir tą vakarą paska-
toj dalyvauti.

ŠVENTKELIONĖ | APARECIDA

Birželio 26 dieną autobusai iš V. Ze-
linos ir Casa Verdės išvyksta į Apare-
cidą 6 val.

Po 105 kr. – Julija Šmitas ir Eudoksija
Polišaitienė.
Po 110 kr. Antanina Gudavičienė,
Juozas Gavėnas, Vladas Steponaitis ir
Ona L. Tyla Masienė
120 kr. Juozas Stanžėnas
Po 200 kr. Julija Joteikaitė-Galvão,
Simas Pliundziulaitis ir Kazys Am-
brozevičius.
Po 450 kr. Anelė Kalvinskas ir Vladas
Išganaitis.
Padėka užsimokėjusiems ir nau-
jiems prenumeratoriams.

Administratorius

VEIKLOS KALENDORIUS

VI.12: kadangi yra prof. A. Klimo paska-
tos diena, skautai Utingoj liet. pamaldose ne-
galės dalyvauti. Bus kitam kartui.

VI.19: skautai dalyvauja liet. pamaldose
Moinho Velho bažnyčioj 11 val.

VI.18-19: numatyta skautų iškyla

VI.26 lietuvių šventkelionė į Apareci-
da.

VI.26: Petrinės-Paulinės-Joninės: 15 val.
Mišios V. Zelinoj.

VI.25: Literatūros biurelio sueiga.

VII.17-24: numatyta skautų stovykla.

SEMANARIO NOSSA LITUANIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP

Diretor responsável:
Dr. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

MŪSŲ LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 500 kr.
Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojautes ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal
didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekių rašyti: „Pedro
Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taipo, pertvarko savo nuožūra. Ne
naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniui
nebūtina išreškia redakcijos ir leidėjų nuomona. Už skelbimų kalbą ir turi-
nį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios
ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekma-
dienio vakaro.